UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

De morte augusti ca. xxvj.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Visual Library

idumeã tradẽs archelao ſub noĩe tetrarchie pollicitꝰ ſe factuꝝ eũ regẽ ſi ſe dignũ ꝓbuiſſet Deĩdẽ ꝓo ꝑtẽ ĩ duas ſecuit tetrarchias. ceſſitqꝫ in ꝑtẽ herodis tetrarche regio trãs flumen ⁊ galilea. Iturea ꝓo et traconitis. ⁊ auranitꝫ philippo deſtinata ẽ Factꝰ ẽ igiꝉ archelaus q̃ſi diarchꝰ. monarchꝰ ꝓo nũq̃ꝫ fuit Cũ ergo eũ legeris monarchũ fuiſſe nouẽ annis poſt patrẽ. itellige ſcḋm opinionẽ vulgi dictũ et ſcḋm ſui iactantiã q̃ ſe futuꝝ regẽ ſcḋm ꝓmiſſum ceſaris iactabat. Et ſic remiſſi ſunt ĩ iudeam tres frẽs cũ ſediſſent rome q̃ttuoꝛ mẽſibꝫ euentũ rei expectantes.

De reditu ieſu ab egypto ⁊ de morte glaſire

Caplm. XXIII

a Rchelaus vero nõ ſolum in accuſatores ſuos: verumetiã in ſibi ſubditos crudelꝰ patre deſeuit. Cuius regni anno ꝑmo angelus dixit ioſeph vt rediret cũ matre ⁊ puero in terrã iſrael. Qui rediẽs ab egypto poſt annos ſeptẽ cũ audiret ꝙ archelaꝰ ꝓ p̃re regnaret ĩ iudea voluit illo ire Et ammonitꝰ ab angelo iuit ĩ galileã: et mãſit in nazareth. In h̄ loco inuenies ſuper mattheum et archelaũ totius regni monarchum poſt p̃rem et herodẽ regnantẽ in galilea. Porro de infantia ſaluatoris ⁊ operibꝫ eius vſqꝫ ad baptiſmũ nõ legitur in euãgelio niſi ꝙ lucas dicit duodennẽ remãſiſſe in hieruſalẽ: et poſt triduũ inuentũ a parẽtibꝫ in medio doctoꝝ audientẽ ⁊ ĩterrogãtem eos. Sane archelaꝰ in ↄtumeliã generꝫ ſui repudiauit mariannẽ fratris ſui filiã quã ei pater dederat vxorẽ: duxitqꝫ glaſirã filiã regis cappadocũ f̃ris ſui alexãdri q̃ndã vxorẽ. et mortuo alexãdro Iube regi Libye nuptã mortuoqꝫ iuba apud p̃rẽ mõ ĩ viduitate degentẽ Que cũ in iudeã rediiſſet. nupta archelao: videre viſa ẽ aſtantẽ ſibi alexãdrũ ⁊ dicere. Satꝫ tibi fu erat libycũ m̃rimoniũ: ſꝫ rurſus reuerſa ad penates meos fratri meo ĩpudenter ↄiuncta es. Te ergo licet inuitã recuperabo. Que expoſito hoc ſomno vix biduum ſuperuixit.

Dicitur ibi fons eſſe paruus de q̃ puer ieſus hauriebat. et miniſtrabat matri dum ſubditus erat ei.

De exilio archelai.

Capitulum. XXIIII.

t Andẽ crebro accuſatꝰ archelaus a ceſare aduocatur Quinto q̃dẽ die ꝑusqꝫ vocaret nouẽ ariſtas plenas et maxias a bobꝫ comedi ſomniarat. dũqꝫ accitos magos ↄſuleret: ſymõ eſſeus genere ariſtas ãnos ⁊ boues rerum mutatiões interp̃tatꝰ ẽ eo ꝙ agros arãdo verterẽt ⁊ mutarẽt. Ideoqꝫ nouẽ ãnis eũ dixit regnaturũ: varias aũt exp̃tũ rerũ mutatiões moriturũ. Nono aũt ꝑncipatꝰ ſui ãno romã veniẽs a ceſare damnatꝰ in exiliũ pellitur apud viennã ciuitatẽ gallie.

De primo ꝓcuratore iudee.

Caplm. XXV.

f Inibus autem archelai in ꝓuinciã redactis ꝓcurator illuc miſſꝰ ẽ a ceſare Cõponius. qui et quondã cyrini collega fuerat Cũ miſſus eſt Cõponius in iudeam. cẽſoꝛ patrimonioꝝ multi ſane iudeorũ ⁊ maxime quidã galileus ſimon populum increpabant ꝙ poſt deũ dños ferrẽt mortales tributarii romanoꝝ. Cõponio ergo ꝓcurãte iudeam die azymoꝝ cũ mos eſſet media nocte tẽpli portas apiri. ſamaritẽ q̃dã occulte veniẽtes hieroſolymã ꝑ cũctas porticus ⁊ ꝑ totũ ꝓhanũ oſſa iecerũt mortuoꝝ et extũc maioꝛ tẽpli cuſtodia exerceri cepit: ⁊ añ diẽ portẽ nõ apiri.

Prouincia dicꝉ terra ꝓprie que incolitur ab his qui nati ⁊ nutriti ibi ſunt. Colonia que ab extraneis incolitur terra: vt ĩ ſamaria dictum eſt.

De morte auguſti. Ca. XXVI.

e O tempore philippus ſephoꝝ reparãs iuliã nominauit in honorẽ iulie vxoris ceſaris: paneas q̃ꝫ ceſareã philippi dixit. Cõponio ꝓo rhomã reuerſo ſucceſſit marcus ã ſub quo ſaloma ſoroꝛ herodis defuncta eſt. Sed ⁊ huic ſucceſſit annius rufus: ſub quo mortuus eſt auguſtus cum regnaſſet quinquaginta ſeptẽ annos et menſes ſex. et diebꝫ decem. ex q̃bus quattuoꝛdecim vel duodecim annis antonius cũ eo regnauit. Cũ ergo q̃dragesimoſecundo anno regni eius natus eſſet dñs. q̃. xv. tyberii anno tricenarius fuit patet ceſarem mortuũ dño quintũdecimũ

annū agente. Quidā tm̄. lvj. tm̄ annos regni eius ponit. Aliq̄. lviij. dimidiū annū ⁊ dies q̄ ſecuti ſunt p̱ anno ponētes. Mortuus eſt aūt āno vite ſue. lxxviij. apud aptellā ciuitatem campanie. gloriat⁹ ſe vrbē marmoreā relinquere. quā latericiā inuenerat. et ſepult⁹ eſt in martio campo.

De tyberio impatore et valerio p̱curatore iudee. Capitulū. XXVII.

Acceſſit ei ter

f tius impator tyberi⁹ nero: vxoris ei⁹ iulie fili⁹. q̄ valeriū graccū p̱curatorē miſit in iudeā. q̄ queſtū putās pietatē palā vendebat ſacerdotij principatuȝ. Qui amouēs annā biſmaelē pōtificē deſignauit Sed et hūc nō multo poſt adijciēs eleazarū anne filiū ſurrogauit. Poſt annū et hūc arcens ſymonē inſtituit. ſȝ poſt annū ioſippū q̄ et caiphas appoſuit Tū̄ poſt annos. xj. relinquēs iudeā romā reuerſus ē. Cui⁹ ſucceſſor miſſus ē a tyberio pōti⁹ pilat⁹. ſub q̄ herodes in honorē tyberij tyberiadē edificauit

De odio iudeoꝝ in pontiū pilatū.

Caplm̄. XXVIII.

Js temporibus

b tyberius multos reges ad ſe vocatos nō remiſit Inter q̄s etiā archelaū cappadocē retinēs: regnū ei⁹ in p̱uinciā vertit. et mazachā caput regni ceſareā noiauit. Sane pilat⁹ hierlm̄ veniens et ſtatuas ceſaris q̄ et ſignis militarib⁹ inerāt ſecuȝ deferēs ignorātib⁹ iudeis eas in ciuitate cōſtituit: ceſareāq̄ꝫ redijt. Cū aūt plurimi d̄ hieroſolymitis ad eū deſcēdiſſent ſupplicantes de ſignis amouēdis (Nā ob legē iudeoꝝ q̄ p̄ceſſerāt iudee p̱curatores ſine ſignis vrbē igredi ꝯſueuerāt) ſedit p̱ tribunali pilat⁹ milites q̄ꝫ armatos circūponēs: mortē eis minabatur ſi nō q̄euiſſent. At illi mortē poti⁹ eligebant q̄ꝫ leges patrias p̱phanarēt. Ammirās ergo pilat⁹ conſtantiā iudeoꝝ in legalibus inſtitutis: auferri p̄cepit imagines. Iterum pilatus hieroſolymā veniēs: vidēſq̄ꝫ vrbeȝ aque penuria laborare aperuit gazophylatia templi. et ex opib⁹ templo dicatis aqueductū cepit edificare ſuſcipiēs initiū torrentis qd̄ ſtadiorum duū miliū interuallo diſtabat. Iudei vero acclamabant vt ab illo opere ceſſarēt. Ob hoc pilat⁹ multos iudeorum occidit: pleroſq̄ꝫ ſauciauit. Intermiſſuȝ eſt aūt opus q2 iudei legationē accuſatiōis in pilatū ad tyberiū direxerūt.

Teſtimoniū ioſephi de chriſto.

Caplm̄. XXIX.

N hoc loco

i ponit ioſeph⁹ cōmendationē dn̄i ieſu in hunc modum Fuit vero hiſdem temporibus ieſus ſapiēs vir: ſi tm̄ virū eum noiare fas eſt. Erat em̄ mirabiliū effector opeꝝ: et doctor eoꝝ q̄ libenter q̄ vētura ſunt audiūt. et multos quidē iudeoꝝ: multos etiā ex gētibus ſibi adiūxit. chr̄us hic erat. Hūc accuſatione primoꝝ noſtre gētis cū pilat⁹ in crucem agenduȝ eſſe decreuiſſet. nō deſeruerūt eū hi q̄ ab initio dilexerāt eum Apparuit em̄ his iterū viuus ſm̄ q̄ꝫ diuinit⁹ inſpirati prophete vel hec vel alia de eo futura p̄dixerāt. Sed et i hodiernū diē xp̄ianoꝝ q̄ ab ipo dicti ſunt et nomē p̱ſeuerat et genus.

De baptiſmo ioannis et principio ſexte etatis. Caplm̄. XXX.

Nno quintodecimo

a cimo imperij tyberij ceſaris ſb valeriano ⁊ aſiatico ꝯſulib⁹. p̱curāte pontio pilato iudeā. tetrarcha galilee herode. philippo fr̄e ei⁹ tetrarcha ituree ⁊ traconitidis regiōis. ⁊ lyſania abiline tetrarcha ſub p̄ncipib⁹ ſacerdotū anna et caipha. factū eſt verbū dn̄i ſup̱ ioannem zacharie filiū in deſerto. vt baptizans et p̄dicās ſolacium redemptiōis annūciaret. Et venit in omneȝ regionē iordanis baptizans baptiſmo pn̄ie q2 ad penitētiā baptizandos monebat: ⁊ nō niſi quos penitētes videbat baptizabat. p̄dicans futurū baptiſmū in remiſſionē pctōꝝ p̱ cui⁹ aſſuefactione etiā baptizabat. Dicebat em̄. Agite penitentiaȝ: appropinquabit em̄ regnū celoꝝ. Uſq̄ꝫ ad hūc annū tyberij. xv. ꝯputant̄ ab adā anni q̄nq̄ꝫ milia. cc. xxv. ſm̄. lxx. ſm̄ hebraicā veritatē quattuor milia. Anno vero tyberij. xvj. fuit annus iubileus. lxxj. Eodē anno dicūt quidā ſextā chyliadē incepiſſe. Quoꝝ ratio hec eſt. q2 ſicut i hoc anno terminata eſt circūciſio ⁊ inchoauit baptiſm⁹: ita ſexta etas incepit ⁊ q̄nta t̄minata eſt. Quidā ab incarnatiōe dn̄i initiū ei⁹ ponūt hac rōne. quia ſicut ſub q̄nta etate generalis fiebat cōputatio anno a prima